

Presentatie Gaia Logica 2 april 2009 Dudok Den Haag

Hartelijk welkom vrienden, collega's en diegenen waarvan ik dacht dat zij in Gaia Logica een professioneel kompas kunnen aantreffen voor hun dagelijkse werk. Ik ben erg blij dat jullie hier allemaal zijn gekomen.

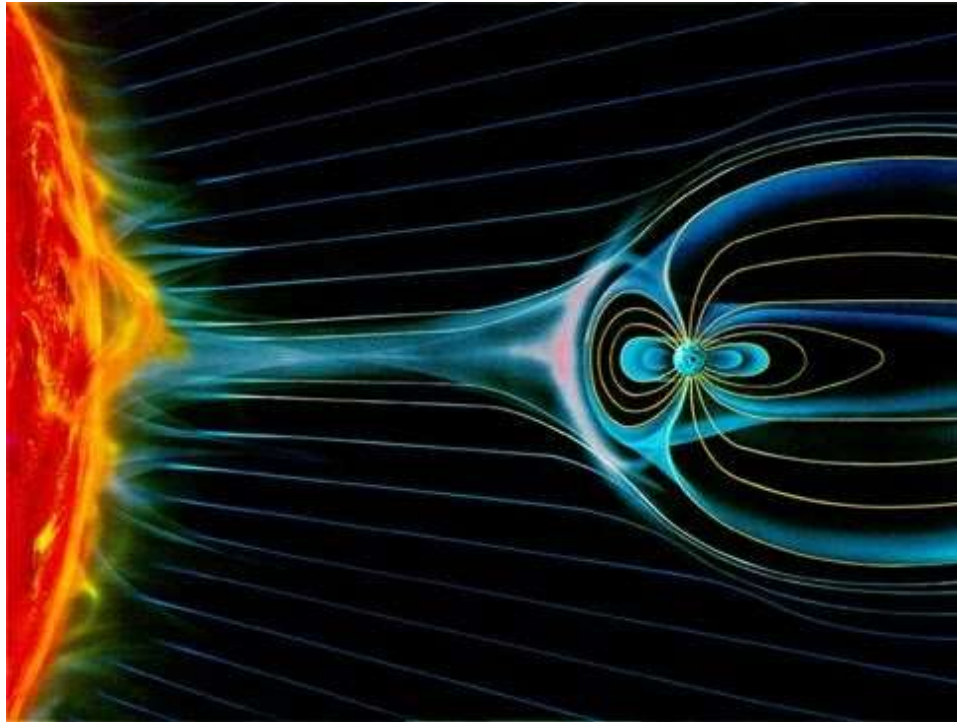
De portee van het onderwerp van dit nieuwe boek is niet alledaags. Het is een onderwerp dat met respect moet worden benaderd wil het zich aan ons bewustzijn onthullen.

Ik vond een toon die in zijn eenvoud en herhaling resoneert met de houding van respect, liefdevolle verwachting en bereidheid om de bijpassende verantwoordelijkheid op ons te nemen. Het is de intro van het lied Sola van Jennefer Lopez, dat ik hierbij laat horen.

Twintig jaar geleden schreef ik Gaiasofie en al die tijd was er geen innerlijke drang om een vervolg maken. De aanleiding om Gaia Logica te schrijven ontstond na de presentatie in Amsterdam door Al Gore van zijn film *An inconvenient truth*. Hij voerde een kruistocht om het klimaatprobleem serieus te nemen en ik wist dat er nog meer veronachtzaamde kwesties waren, maar deed niets. Toen ben ik op zoek gegaan naar de elementensferen hoger dan die van aarde, water, lucht en warmte, die de aarde kenmerken en naar wat ze voor onze toekomst betekenen.

Wat nu in het boek staat, had ik op het moment toen ik eraan begon nog niet helder voor ogen. Mijn ogen zijn er langzaam voor geopend en dat proces is nog steeds gaande.

Afgelopen weekend bijvoorbeeld bereidde ik me voor op vandaag en het beeld van de aarde dat ik wilde gebruiken en de gebeurtenissen van de week daarvoor vielen opeens op hun plaats. Ik kreeg een week geleden te horen dat ik twee scheurtjes had in het netvlies van mijn rechteroog, die onmiddellijk gelaserd moesten worden om niet het gevaar te lopen blind te worden. Lastig allemaal.... En toen keek ik naar dit plaatje en begon het kwartje te vallen.

De verschijningsvorm van de contouren van het magneetveld om onze aarde, een plaatje dat ik op internet vond, is als zijaanzicht een beeld van ons oog! Het aardoppervlak is in zekere zin het netvlies waarop de kosmos zich projecteert als levenbrengende omhulling. In één beeld vat dit mijn hele verhaal en de les die ik zelf te leren heb, samen. Hoe meer wij blind worden voor deze samenhang hoe groter de problemen worden die we met onze hebzucht, ongetemde techniek en blindheid voor de gevolgen veroorzaken. Gaia Logika gaat over de grotere samenhang tussen wat in onze directe omgeving gebeurt en de ruimte om onze planeet.

Eerst ben ik op zoek gegaan naar de klassieke vier natuurelementen als basis voor de ordening in de natuur. Vervolgens heb ik daar de drie hogere elementensferen aan toegevoegd en de daarmee samenhangende omgevingsproblemen gerangschikt. Een jaar lang dacht ik dat ik hiermee klaar was, tot ik afgelopen zomer opeens begreep dat elke elementensfeer zijn eigen morele opgave voor ons in petto heeft. Wat die morele opgaven inhouden heb ik gekarakteriseerd maar ik nodig iedereen uit hier verder over mee te denken. Ik heb slechts een begin gemaakt.

Wat zijn die zeven elementensferen? Ik baseer me op de Griekse natuurelementen aarde, water, lucht en vuur. Daarboven kenden zij de kwintessens, het vijfde element, dat ik op goede gronden van anderen verder heb verdeeld in de sferen van licht/elektriciteit, klank/magnetisme en leven/radioactiviteit. Voor een uitgebreide toelichting moet ik naar het

boek verwijzen. Dit levert nu een raamwerk om de omgevingsproblemen te ordenen, van ruimtelijke ordening en afval beheer in de vaste sfeer, via watervoorziening, luchtvervuiling en klimaatverandering naar beheer van de reflecterende lagen in de hogere atmosfeer voor radiogolven, magneetveldwijzigingen en de integriteit van het leven. Dit laatste hangt samen met het manipuleren van de genetische code in organismen of het blootstaan aan radioactieve straling. De les die hieruit getrokken kan worden is dat op grond van de zo te vormen checklist kan worden nagegaan of voor al die problemen adequate beheersregels en -organen zijn ingesteld. Tot je schrik merk je dan dat dit voor een aantal thema's nog lang niet het geval is. Werk aan de winkel dus voor VROM.

Wat zijn de morele codes die in de zeven natuurelementen verscholen liggen? Ik zal ze kort karakteriseren al doet dit geen recht aan de diepte die er mee verbonden is. Waar we het vaste element bewerken gaat het erom onze geestkracht in de materie uit te drukken, het gaat in essentie om kunstenaarschap in het vormgeven. Bij het vloeistof element kunnen we niet meer allen onze eigen inspiratie en ambitie volgen, we moeten ons een goede nabuur tonen, want de een zijn afvalwater is de ander zijn drinkwater. Bij het lucht element gaat deze eis van sociaal milieuedrag een stap verder, het vrijwillig respecteren van het collectieve belang van een gezonde ademruimte continent breed. Bij het warmte-element gaat het om mondiale broederschap, de liefde over aarde verspreiden bij het omgaan met de gevolgen van de verspreide CO₂. Bij het vijfde element komen we bij de sfeer waarin niet alleen wat we doen maar ook wat we denken van belang wordt, heldere en waarachtige communicatie moet plaatsvinden, ondanks de perverse mogelijkheden van satelliet verbindingen en de anonimiteit van het internet. Bij het zesde element wordt een beroep gedaan op het vrijwillig handelen uit voorzorg voor de lange termijn, voorzorg die ons zelf niet direct voordelen oplevert, maar ons nageslacht. Een belangrijk voorbeeld is de magneetpoolwijziging die eraan komt. Bij het zevende element wordt van ons gevraagd de heelheid van het leven, van de cel, van de combinatie mens en natuur, de verbinding tussen huidige generaties en toekomstige generaties, tussen aarde en zonnestelsel als uitgangspunt van ons handelen te nemen.

Vanuit deze inzichten kom ik tot de volgende oproepen:

Als eerste aan de wetenschap: ik roep de KNAW en het NWO op om meer aandacht te besteden aan de hogere elementensferen omdat zij een revolutie kunnen brengen voor de landbouw, de geneeskunde, de biotechnologie en zelfs voor de economie want daar ligt de bron voor waardeschepping.

Ten tweede aan VROM (nu IenM) om een rol te gaan spelen bij het milieubeheer van de Outer Space waar nu alleen vrijblijvende afspraken gelden terwijl er levensbedreigende ingrepen plaatsvinden die sterk zullen gaan toenemen de komende decennia bv op het gebied van energie injecties in de ionosfeer, toenemend ruimte afval waaronder kerncentrales in ruimteobjecten en door vanuit de ruimte op aarde gerichte stralingen. Ook is er voor VROM (IenM) een taak om vanuit voorzorg een strategie te ontwikkelen hoe om te gaan met de gevolgen van magneetveldwijzigingen voor het leven op aarde. Moeten we duizend jaar ondergronds kunnen overleven?

De laatste oproep geldt de politiek, het bestuur en de burgers in het algemeen om ons in de strijd tegen klimaatverandering, een vraagstuk van de vierde elementensfeer, waarmee we moreel onze handen vol zullen hebben, niet te grijpen naar technieken van de zevende elementensfeer, de kernenergie. Kernenergie zal ons nog verder van huis brengen omdat het afval ons honderdduizenden generaties lang zal kwellen. Een van de grootste morele verleidingen van deze tijd.